

ΙΣΤΟΡΙΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ 2019
ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

A1

α. Η Φεντερασιόν ήταν η μεγάλη πολυεθνική εργατική οργάνωση της Θεσσαλονίκης... στη χώρα (σ. 46).

β. Οι ορεινοί ήταν μία από τις δύο μεγάλες παρατάξεις που συγκροτήθηκαν στην Εθνοσυνέλευση του 1862. Απαρτίστηκαν από διάφορες ομάδες... πλοιοκτητών (σ. 77).

γ. Η ελληνική κυβέρνηση, μπροστά στο τεράστιο έργο... οριστική στέγαση. (σ. 153) Η ΕΑΠ λειτούργησε μέχρι το τέλος του 1930. (σ. 156).

A2

Σ, Λ, Σ, Σ, Λ.

B1

α) Οι Φιλελεύθεροι προκήρυξαν εκλογές... εξ ολοκλήρου το σύνταγμα (σ. 96-97).

β) Οι Σύμμαχοι, σε αντίποινα για τη επαναφορά του βασιλιά Κωνσταντίνου [ενδεικτική προσθήκη που πρέπει να κάνει ο υποψήφιος] έσπευσαν να αποσύρουν... χωρίς αντίκρουσμα. (σ. 50).

B2

Οι πρόσφυγες είχαν ζήσει σε τόπους... ελληνικής ταυτότητας (σ. 169).

Γ1 – ενδεικτική απάντηση:

- Το θετικό και αισιόδοξο κλίμα... και την ψυχολογία των Κρητών (σ. 208)

- Σύμφωνα με το κείμενο Α, η Κρητική Πολιτεία υπήρξε ένα καθεστώς ιδιαίτερο, τόσο στο εσωτερικό όσο και από την άποψη της διεθνούς του θέσης. Στο κείμενο παρατίθεται σχετικό σχόλιο του Ε. Βενιζέλου, στο οποίο ο κρητικός ηγέτης εξέφρασε την άποψη ότι η παραχώρηση του Συντάγματος από τις τέσσερις Προστάτιδες Δυνάμεις δεν σήμανε και την πραγματική αυτονομία του νησιού. Η τελευταία υπήρχε μόνο κατ' όνομα. Προϋπόθεση για την επίτευξη πραγματικής αυτονομίας ήταν, σύμφωνα με τον Βενιζέλο, η κατάργηση της Αρμοστείας. Έτσι το Σύνταγμα, παγιοποιώντας την Αρμοστεία, στην πραγματικότητα ενέτεινε τους φόβους για την αέναη παράταση της υφιστάμενης τότε κατάστασης.

- Το κείμενο Β, που αποτελεί απόσπασμα από κείμενο της Λ. Μακράκη, παραθέτει απόσπασμα από δήλωση του τότε προξένου της Αγγλίας για τον Υπάτο Αρμοστή της Κρήτης. Σύμφωνα με τον Εσμέ Χάουαρντ, ο πρίγκηπας Γεώργιος αντιπαθούσε φανερά το συνταγματικό καθεστώς. Είχε μάλιστα εκμυστηρευτεί στον πρόξενο ότι θεωρούσε «άχρηστες» τις κοινοβουλευτικές κυβερνήσεις και προέκρινε την στρατιωτικού τύπου πειθαρχία ως τον προτιμητέο τρόπο διακυβέρνησης.

Σύμφωνα πάντοτε με τον άγγλο πρόξενο, ο Γεώργιος αδιαφορούσε ακόμη και για τις προθέσεις των ίδιων των Δυνάμεων σε σχέση με τον χαρακτήρα του κρητικού Συντάγματος.

- Αλλά το πιο σημαντικό ήταν... βαρύ κλίμα διχασμού (σ. 208-209).

- Το κείμενο Γ, το οποίο αποτελεί επίσης απόσπασμα από το κείμενο της Μακράκη, θεωρεί ως μια βασική αιτία της προσωπικής σύγκρουσης Βενιζέλου - Γεωργίου ήταν η σταθερή και έντονη ανησυχία του πρώτου για το μέλλον του νησιού. Στην προϋπάρχουσα έλλειψη εμπιστοσύνης προστέθηκε η άγνοια για την πορεία των διαβουλεύσεων μεταξύ του πρίγκηπα και των Δυνάμεων, καθώς ο Γεώργιος δεν συνήθιζε να ενημερώνει σχετικά τους υπουργούς του.

Δ1 – ενδεικτική απάντηση

α)

- Το 1830, οι υποδομές του ελληνικού κράτους... αγγαρείες των αγροτών στην κατασκευή δρόμων). (σ. 31-32)

β)

- Η πύκνωση του οδικού δικτύου... οδικού δικτύου (σ. 32)

- Το κείμενο Β, που αποτελεί απόσπασμα από την Ιστορία του Ελληνικού Έθνους, διερευνά περαιτέρω τα προβλήματα των υποδομών και τους στόχους που σχετίζονταν με την κατασκευή οδικού δικτύου. Συγκεκριμένα εκτίθεται η σχέση μεταξύ της δυσκολίας της μεταφοράς αγροτικών των προϊόντων και της αδυναμίας επέκτασης της αγοράς των πόλεων. Σε ορισμένες πόλεις της χώρας, όπως το Ναύπλιο, η έλλειψη δημητριακών οδηγούσε σε εισαγωγές, την ίδια στιγμή που σε άλλες πόλεις, όπως η Τρίπολη, υπήρχε υπερβολική προσφορά δημητριακών λόγω της αδυναμίας μεταφοράς τους. Προκαλούνταν διαταραχές της αγοράς με πτώση των τιμών σε περιοχές όπως η Λιβαδειά και αύξησή τους στην Αθήνα. Συχνά τα δημητριακά σάπιζαν, καθώς παρέμεναν για καιρό αδιάθετα. Παρόμοια κατάσταση υπήρχε και στα βιομηχανικά προϊόντα, όπως στα τούβλα, η τιμή των οποίων στη Αθήνα τετραπλασιαζόταν σε σχέση με την τιμή στον τόπο παραγωγής τους, τον Μαραθώνα. Έτσι η ανάπτυξη του οδικού δικτύου θεωρήθηκε προϋπόθεση για την εξομάλυνση των συνθηκών στις αγορές των πόλεων και για την επέκτασή τους.

- **Η κατασκευή και επέκταση των δρόμων ήταν κομμάτι του εκσυγχρονιστικού προγράμματος του κόμματος του Χαρίλαου Τρικούπη** (ενδεικτική προσθήκη που πρέπει να κάνει ο υποψήφιος). Το πρόγραμμα αυτό προέβλεπε... για επενδύσεις. (σ. 80).

- Σύμφωνα και με το κείμενο Β, προτεραιότητα του πρωθυπουργού υπήρξε ο τομέας των δημοσίων έργων και υποδομών. Σε αυτόν τον τομέα καταγράφηκαν σημαντικές επιτυχίες. Στο ίδιο πνεύμα κινείται και το κείμενο Γ, απόσπασμα κειμένου της Μαρίας Συναρέλλη. Στο κείμενο αναδεικνύεται η πολιτική βούληση για την ανάπτυξη της οικονομίας ως κύριος παράγοντας πίσω από την κατασκευή του οδικού δικτύου. Το τελευταίο, ως τα τέλη σχεδόν του 19ου αιώνα, δεν χρησιμοποιούνταν με βασικό σκοπό την επικοινωνία ή το εμπόριο. Κατά την περίοδο της διακυβέρνησης Τρικούπη εδραιώνεται η ιδέα ότι η ανάπτυξη της συγκοινωνίας είναι προϋπόθεση της υλικής προόδου.

- Το κείμενο Α είναι πίνακας που παρατίθεται σε κείμενο του Γ. Δερτιλή. Ο πίνακας αυτός δείχνει την εξέλιξη (σε χιλιόμετρα) του οδικού δικτύου της χώρας την περίοδο 1830-1912. Από τον πίνακα γίνεται φανερό ότι μέσα σε 80 περίπου χρόνια, έως τους Βαλκανικούς Πολέμους, το οδικό δίκτυο αυξήθηκε εντυπωσιακά. Εν μέρει η αύξηση αυτή μπορεί να αποδοθεί στα πολύ μικρά μεγέθη κατά τις πρώτες δεκαετίες του ελληνικού κράτους (υπήρχαν μόλις 13 χλμ. δρόμων το 1830 και 164 χλμ. 22 χρόνια αργότερα), αλλά και στην επέκταση της χώρας με τα Επτάνησα (1864) και την Άρτα-

Θεσσαλία (1881). Ανεξάρτητα όμως από αυτούς τους παράγοντες, καταγράφεται μια σημαντική επέκταση του δικτύου μεταξύ 1882 και 1912. Το μήκος των οδών τετραπλασιάστηκε, ξεπερνώντας τα 4.600 χλμ., από μόλις 1.122 χλμ. το 1882.

γ) - Στους ανασταλτικούς παράγοντες... τμήμα της χώρας (σ. 32)